

ที่ มท ๐๕๑๕/ว 19541

กรมที่ดิน

ถนนพระพิพิธ ถนน.๑๐1๒๐๐

๑/๕ กรกฎาคม ๒๕๕๐

เรื่อง การขอได้มาซึ่งที่ดินของมัสยิดอิสลาม ตามมาตรา ๘๔ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน
เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด
อ้างถึง หนังสือกรมที่ดิน ที่ มท ๐๕๑๕/ว ๘๑๕๐ ลงวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๔๖
สิ่งที่ส่งมาด้วย คู่มือการขอได้มาซึ่งที่ดินของมัสยิดอิสลาม ตามมาตรา ๘๔ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

ตามที่กรมที่ดินได้ส่งคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ ๘๕/๒๕๔๖ ลงวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๔๖ ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยได้มอบอำนาจการตั้งอนุญาตให้ได้มาซึ่งที่ดินของมัสยิดอิสลาม ตามมาตรา ๘๔ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน โดยให้อธิบดีกรมที่ดินเป็นผู้ปฏิบัติราชการแทน สำหรับการขออนุญาตให้ได้มาซึ่งที่ดินของมัสยิดอิสลามในเขตกรุงเทพมหานคร และให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้ปฏิบัติราชการแทน สำหรับการขออนุญาตให้ได้มาซึ่งที่ดินของมัสยิดอิสลามในเขตจังหวัดนั้น และกรมที่ดินได้วางแผนทางให้เจ้าหน้าที่ถือปฏิบัติแล้ว นั้น

กรมที่ดินพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้การปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นไปโดยถูกต้องและในแนวทางเดียวกัน จึงได้จัดทำคู่มือการขอได้มาซึ่งที่ดินของมัสยิดอิสลาม ตามมาตรา ๘๔ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ซึ่งมีรายละเอียดตามที่ส่งมาด้วยนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบและถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

๑.

(นายชัยฤกษ์ ดิษฐอำนาจ)
อธิบดีกรมที่ดิน

สำนักมาตรฐานการทะเบียนที่ดิน

โทร.๐ ๒๒๒๑ ๕๑๘๘

โทรสาร.๐ ๒๒๒๒ ๐๖๒๓

โทร. (มท) ๕๐๘๑๑-๑๒ ต่อ ๒๓๑

“ดำรงธรรมนำไทยให้ใสสะอาด”

คู่มือ

**การขอได้มาซึ่งที่ดินของมัสยิดอิสลาม
ตามมาตรา ๘๔ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน**

สำหรับพนักงานเจ้าหน้าที่

**สำนักมาตรฐานการทะเบียนที่ดิน
กรมที่ดิน**

คู่มือการขอได้มาซึ่งที่ดินของมัสยิดอิสลาม
ตามมาตรา ๘๔ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

๑. กฎหมายและระเบียบปฏิบัติ

- ๑.๑ ประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา ๘๔
- ๑.๒ พระราชบัญญัติองค์การศาสนาอิสลาม พ.ศ. ๒๕๔๐
- ๑.๓ พระราชบัญญัติสุสานและฌาปนสถาน พ.ศ. ๒๕๒๘
- ๑.๔ กฎกระทรวงฉบับที่ ๔๗ (พ.ศ. ๒๕๔๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๑
- ๑.๕ หนังสือกรมที่ดิน ที่ มท ๐๖๑๒/๔/ว ๑๔๖๔๗ ลงวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๒๔ เรื่อง การขอได้มาซึ่งที่ดินของนิติบุคคลตามมาตรา ๘๔ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน
- ๑.๖ หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๗๑๐/ว ๑๐๑๐ ลงวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๓๔ เรื่อง การขอได้มาซึ่งที่ดินของนิติบุคคลตามมาตรา ๘๔ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน
- ๑.๗ หนังสือกรมที่ดิน คำนวณที่สุด ที่ มท ๐๗๑๐/ว ๐๖๒๓๒ ลงวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ เรื่อง การยกเว้นภาษีเงินได้และภาษีธุรกิจเฉพาะ สำหรับการโอนกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองในที่ดินโดยไม่มีค่าตอบแทนให้แก่วัด วัฒนาหลวงโรมันคาทอลิกหรือมัสยิด
- ๑.๘ หนังสือกรมที่ดิน ที่ มท ๐๗๑๐/ว ๐๒๖๗๔ ลงวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๔๓ เรื่อง การขอได้มาซึ่งที่ดินของนิติบุคคลตามมาตรา ๘๔ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน
- ๑.๙ หนังสือกรมที่ดิน ที่ มท ๐๗๒๘/ว ๑๑๒๔๒ ลงวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๔๔ เรื่อง ความหมายของคำว่า "ที่ตั้งศาสนสถาน"
- ๑.๑๐ หนังสือกรมที่ดิน คำนวณที่ มท ๐๕๑๕/ว ๘๑๕๐ ลงวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๔๖ เรื่อง การขอได้มาซึ่งที่ดินของนิติบุคคลเพื่อการศาสนา ตามมาตรา ๘๔ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน
- ๑.๑๑ หนังสือกรมที่ดิน ที่ มท ๐๕๑๕/ว ๐๐๕๔๕ ลงวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๔๕ เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการเรียกเก็บอากรแสตมป์
- ๑.๑๒ คำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ ๕๕/๒๕๔๖ ลงวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๔๖ เรื่อง การมอบอำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยให้อธิบดีกรมที่ดิน และผู้ว่าราชการจังหวัดปฏิบัติราชการแทน
- ๑.๑๓ เอกสารแนบท้าย

๒. หลักเกณฑ์การขอได้มาซึ่งที่ดินของมัสยิดอิสลามตามมาตรา ๘๔ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน
มัสยิดที่จะขอ ได้มาซึ่งที่ดินจะต้องเป็นมัสยิดที่มีสภาพเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายแล้ว

๓. ความหมายของมัสยิด

“มัสยิด” หมายความว่า สถานที่ซึ่งมุสลิมใช้ประกอบศาสนกิจโดยจะต้องมีกะหมาดวันศุกร์เป็นปกติ
และเป็นสถานที่สอนศาสนาอิสลาม

“อิหม่าม” หมายความว่า ผู้นำศาสนาอิสลามประจำมัสยิด

“คอเต็บ” หมายความว่า ผู้แสดงธรรมประจำมัสยิด

“บิห์ตัน” หมายความว่า ผู้ประกาศเชิญชวนให้มุสลิมปฏิบัติศาสนกิจตามเวลา

๔. การทำนิติกรรมแทนมัสยิด(ผู้แทนมัสยิด)

ในการทำนิติกรรมเกี่ยวกับทรัพย์สินของมัสยิดให้คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดมีมติมอบหมายให้
กรรมการอิสลามประจำมัสยิดจำนวนสามคนเป็นผู้แทนประกอบด้วย อิหม่ามและกรรมการอื่นอีกสองคน
เป็นผู้มีอำนาจกระทำการแทนมัสยิด ถ้าอิหม่ามหรือกรรมการไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้แต่งตั้ง
กรรมการอื่นทำหน้าที่แทน (ตามระเบียบคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย ว่าด้วยการจัดการ
ทรัพย์สินและการจัดหาผลประโยชน์ของสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดและมัสยิด
พ.ศ. ๒๕๔๔(๒))

๕. การขออนุญาตให้ ได้มาซึ่งที่ดิน

รัฐมนตรีได้มอบอำนาจการขออนุญาตให้ ได้มาซึ่งที่ดินของมัสยิดอิสลาม ตามมาตรา ๘๔
แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ดังนี้

กรณีที่ดินอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร	ให้อธิบดีกรมที่ดินเป็นผู้ปฏิบัติราชการแทน
กรณีที่ดินอยู่ในเขตจังหวัดอื่น	ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้ปฏิบัติราชการแทน
กรณีที่ดินเห็นว่าไม่ควรอนุญาต	ให้เสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เพื่อพิจารณาสั่งการ

๖. หลักฐานที่ใช้ประกอบการพิจารณากรณีมัสยิดอิสลามขอได้มาซึ่งที่ดิน

๖.๑ สำเนาทะเบียนมัสยิด (แบบ บอ.๒) หรือ

๖.๒ หนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนจัดตั้งมัสยิด (แบบ บอ.๓)

๖.๓ รายงานการประชุมของคณะกรรมการเกี่ยวกับที่ดินที่ขอได้มา โดยคณะกรรมการที่เข้าประชุม

/ต้องลงนาม

ต้องลงนามให้ครบถ้วน หากใช้รายงานการประชุมแทนหนังสือมอบอำนาจให้เจ้าพนักงานที่ดินตั้งการ
พร้อมเรียกเก็บค่าธรรมเนียมการมอบอำนาจตามระเบียบด้วย

- ๖.๔ กรณีขอได้มาซึ่งที่ดินเพื่อใช้เป็นที่สุสาน ต้องมีใบอนุญาตให้จัดตั้งสุสานประกอบการพิจารณา
- ๖.๕ บัญชีรายรับ-รายจ่าย การดำเนินการในรอบปีที่ผ่านมา
- ๖.๖ บัญชีที่ดินเดิมที่มีสขยได้รับอนุญาตแล้ว พร้อมแจ้งการใช้ประโยชน์ในที่ดินดังกล่าว
- ๖.๗ สำเนาหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินแปลงที่ขออนุญาตและแปลงที่มีสขยถือครองอยู่ หากได้
มาก่อนประมวลกฎหมายที่ดินใช้บังคับ ให้ใช้สำเนาใบได้สวน สำเนาบขบบันทึกการสอบสวนสิทธิ
และพิสูจน์การทําประโยชน์ เพื่อออกหนังสือรับรองการทําประโยชน์ตามมาตรา ๕๔ แห่งประมวล
กฎหมายที่ดิน (น.ส.๑) หรือ (น.ส.๑ ก.) ประกอบเรื่องพิจารณา
- ๖.๘ กรณีเป็นการขยายพื้นที่เดิมหรือเป็นทางเข้าออกให้แสดงแผนผังการต่อรูปแผนที่ที่ดินเดิม
กับที่ดินแปลงที่ขอใหม่ให้ชัดเจน
- ๖.๙ หลักฐานของผู้โอน เช่น สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน ทะเบียนสมรส ใบสำคัญการหย่า
ใบมรณบัตร ฯลฯ
- ๖.๑๐ หนังสือยินยอมให้ทำนิติกรรมของคู่สมรส ทั้งชอบและมีชอบด้วยกฎหมาย ถ้าเป็นสิน
ส่วนตัวให้แนบหลักฐานประกอบ และกรณีเป็นโสดให้บันทึกโสด
- ๖.๑๑ หนังสือมอบอำนาจให้ทำนิติกรรม (ถ้ามี)
- ๖.๑๒ หลักฐานการปิดประกาศ (ถ้ามี)
- ๖.๑๓ สำเนาคำพิพากษาหรือคำสั่งศาล และหลักฐานแสดงว่าคดีถึงที่สุด ในกรณีโอนตามคำพิพากษา
หรือคำสั่งศาล

๗. ขั้นตอนการดำเนินการของเจ้าหน้าที่

ให้ดำเนินการตามหนังสือกรมที่ดิน ที่ มท ๐๕๑๕/ว ๘๑๕๐ ลงวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๔๖ ดังนี้

๗.๑ กรณีที่ดินอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร

๗.๑.๑ เมื่อมีการยื่นคำขอให้ได้มาซึ่งที่ดินของมัสยิดอิสลาม ตามมาตรา ๕๔ แห่งประมวล
กฎหมายที่ดิน เช่น รับให้ ชื่อ รับมรดก ได้มาโดยการครอบครอง ออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดิน ฯลฯ
ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบหลักฐานและสอบสวนบันทึกถ้อยคำผู้ขอตามแบบที่กำหนดในหนังสือ
กรมที่ดิน ที่ มท ๐๗๑๐/ว ๐๒๖๓๔ ลงวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๔๑ (ปรากฏตามเอกสารแนบท้าย)

/๗.๑.๒ เมื่อเห็นว่า

๗.๑.๒ เมื่อเห็นว่าอยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะดำเนินการให้ได้ ให้สำนักงานที่ดินที่รับคำขอประสานงานกับผู้อำนวยการเขตที่ดินตั้งอยู่เพื่อออกไปทำการตรวจสอบข้อเท็จจริงว่าที่ดินดังกล่าวมีสภาพเหมาะสมกับการประกอบศาสนกิจหรือไม่ เพียงใด โดยให้แสดงความเห็นพร้อมทั้งเหตุผลในการให้ความเห็นประกอบการพิจารณา คามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๗๑๐/ว ๑๐๑๐ ลงวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๓๔

๗.๑.๓ เมื่อได้รับผลการตรวจสอบข้อเท็จจริง และความเห็นพร้อมทั้งเหตุผลในการให้ความเห็นจากผู้อำนวยการเขตแล้ว ให้สำนักงานที่ดินกรุงเทพมหานครส่งเรื่องให้กรมที่ดินเพื่อพิจารณาเสนอขออนุญาตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

๗.๑.๔ เมื่อกรมที่ดินรับเรื่องแล้วให้เจ้าหน้าที่พิจารณาเสนออธิบดีในฐานะปฏิบัติราชการแทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยส่งอนุญาต

๗.๑.๕ กรณีตรวจสอบพบว่ามีการออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดิน หรือได้จดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมให้มีสิทธิฯ รับโอนที่ดินไป โดยไม่ได้ขออนุญาตจากรัฐมนตรีฯ ให้แจ้งมีสิทธิดำเนินการยื่นคำขอให้ได้มาซึ่งที่ดินดังกล่าวตาม ๗.๑.๑-๗.๑.๓ และให้แจ้งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องชี้แจงเหตุผลที่ได้ดำเนินการจดทะเบียนหรือออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินไป โดยไม่ได้รับอนุญาตแล้วสรุปเรื่องเสนออธิบดีในฐานะปฏิบัติราชการแทนรัฐมนตรีฯ เพื่อพิจารณาตั้งอนุญาตย้อนหลังให้เป็นการถูกต้อง

๗.๑.๖ เมื่อมีคำสั่งอนุญาตแล้ว ให้ส่งเรื่องคืนสำนักงานที่ดินกรุงเทพมหานคร

๗.๑.๗ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ส่งหนังสือแจ้งผู้ขอเพื่อให้ไปดำเนินการต่อไป

๗.๑.๘ เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้แจกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดิน หรือจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมให้มีสิทธิรับโอนที่ดิน หรือตั้งอนุญาตย้อนหลังแล้ว ให้รายงานกรมที่ดินทราบ เพื่อจะได้แก้ไขทะเบียนที่ดินทางส่วนกลางให้ถูกต้องตรงกันต่อไป

๗.๒ กรณีที่ดินอยู่ในเขตจังหวัดอื่น

๗.๒.๑ เมื่อมีการยื่นคำขอได้มาซึ่งที่ดินของมัสยิดอิสลาม ตามมาตรา ๔๔ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน เช่น รับให้ จื้อ รับมรดก ได้มาโดยการครอบครอง ออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดิน ฯลฯ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบหลักฐานและสอบสวนบันทึกถ้อยคำผู้ขอตามแบบที่กำหนดในหนังสือกรมที่ดิน ที่ มท ๐๗๑๐/ว ๐๒๖๗๔ ลงวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๔๓

๗.๒.๒ เมื่อเห็นว่าอยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะดำเนินการให้ได้ ให้สำนักงานที่ดินที่รับคำขอประสานงานกับนายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอท้องที่ซึ่งที่ดินตั้งอยู่เพื่อออกไปทำการตรวจสอบข้อเท็จจริงว่าที่ดินดังกล่าวมีสภาพเหมาะสมกับการประกอบศาสนกิจหรือไม่ เพียงใด โดยให้แสดงความเห็นพร้อมทั้งเหตุผลในการให้ความเห็นประกอบการพิจารณา คามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๗๑๐/ว ๑๐๑๐ ลงวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๓๔

๗.๒.๓ เมื่อได้รับผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงและความเห็นพร้อมทั้งเหตุผลในการให้ความเห็นจากอำเภอหรือกิ่งอำเภอแล้วให้ดำเนินการดังนี้

(๑) กรณีที่ดินที่อยู่ในเขตพื้นที่ความรับผิดชอบของสำนักงานที่ดินจังหวัด ให้สำนักงานที่ดินจังหวัดสอบถามข้อมูลที่ดินที่มีอยู่เดิม ไปยังสำนักมาตรฐานการทะเบียนที่ดิน กรมที่ดิน โดยทางโทรสารตามบัญชีตรวจสอบข้อมูลที่ดินที่มีอยู่เดิมของนิติบุคคลเพื่อการศาสนา ตามมาตรา ๘๔ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒) ตามหนังสือกรมที่ดิน ด่วนมาก ที่ มท ๐๕๑๕/ว ๘๑๕๐ ลงวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๔๖

(๒) กรณีที่ดินที่อยู่ในเขตพื้นที่ความรับผิดชอบของสำนักงานที่ดินจังหวัดสาขาและส่วนแยกหรือสำนักงานที่ดินอำเภอ

ให้ส่งเรื่องไปสำนักงานที่ดินจังหวัดเพื่อให้สำนักงานที่ดินจังหวัดดำเนินการสอบถามข้อมูลที่ดินที่มีอยู่เดิม ไปยังสำนักมาตรฐานการทะเบียนที่ดินทางโทรสาร

(๓) สำนักมาตรฐานการทะเบียนที่ดินตรวจสอบข้อมูลที่ดินที่มีอยู่เดิม และส่งคืนสำนักงานที่ดินจังหวัดทางโทรสาร

๗.๒.๔ เมื่อสำนักงานที่ดินจังหวัดได้รับบัญชีตรวจสอบข้อมูลที่ดินที่มีอยู่เดิมจากสำนักมาตรฐานการทะเบียนที่ดินแล้วให้เสนอเรื่องต่อผู้ว่าราชการจังหวัดในฐานะปฏิบัติราชการแทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเพื่อพิจารณาสั่งการ

๗.๒.๕ กรณีตรวจสอบพบว่ามีเอกสารออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดิน หรือได้จดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมให้มีสิทธิรับโอนที่ดินไปโดยไม่ได้ขออนุญาตจากรัฐมนตรีฯ ให้แจ้งมีสิทธิดำเนินการยื่นคำขอให้ได้มาซึ่งที่ดินดังกล่าว ตาม ๗.๒.๑-๗.๒.๓ และให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องชี้แจงเหตุผลที่ได้ดำเนินการจดทะเบียนหรือออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินไปโดยไม่ได้รับอนุญาต แล้วสรุปเรื่องเสนอ ต่อผู้ว่าราชการจังหวัดในฐานะปฏิบัติราชการแทนรัฐมนตรีฯ เพื่อพิจารณาสั่งอนุญาตย้อนหลังให้เป็นการถูกต้องต่อไป

๗.๒.๖ เมื่อมีคำสั่งอนุญาตแล้วให้ดำเนินการ ดังนี้

ให้สำนักงานที่ดินจังหวัดรายงานผลการสั่งอนุญาตตามบัญชีรายงานผลการสั่งอนุญาตของนิติบุคคลเพื่อการศาสนา ตามมาตรา ๘๔ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๓) ตามหนังสือกรมที่ดิน ด่วนมาก ที่ มท ๐๕๑๕/ว ๘๑๕๐ ลงวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๔๖ ให้กรมที่ดินทราบภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่สั่งอนุญาตแล้วแจ้งผู้ขอมาดำเนินการต่อไป

๗.๒.๗ เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้แจกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินหรือจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมให้มีสิทธิรับโอนที่ดินหรือสั่งอนุญาตย้อนหลังแล้ว ให้จังหวัดรายงานกรมที่ดินทราบตามบัญชีทะเบียนที่ดินของนิติบุคคลเพื่อการศาสนา ตามมาตรา ๘๔ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๔) ตามหนังสือกรมที่ดิน ด่วนมาก ที่ มท ๐๕๑๕/ว ๘๑๕๐ ลงวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๔๖ เพื่อแก้ไขบัญชีทะเบียนที่ดินทางส่วนกลางให้ถูกต้องตรงกัน

๘. การขอได้มาซึ่งที่ดินของมัสยิดอิสลามประเภทต่าง ๆ

๘.๑ การขอให้ได้มาซึ่งที่ดินโดยการรับมรดกตามพินัยกรรม

พิจารณาพินัยกรรมว่าชอบตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ หรือไม่

๘.๒ การขออนุญาตให้ได้มาซึ่งที่ดินเพียงบางส่วน (ไม่เต็มแปลงตามโฉนดที่ดินหรือ หนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.๓) (น.ส.๓ก) เว้นการจดทะเบียนเฉพาะส่วนหรือขอถือกรรมสิทธิ์รวม) ควรให้เจ้าของที่ดินยื่นคำขอทำการรังวัดแบ่งแยกและจดทะเบียนแบ่งแยกในนามเดิมก่อน แล้วจึงดำเนินการตามขั้นตอนต่อไป

๘.๓ การขอให้ได้มาซึ่งที่ดินโดยการครอบครองตามมาตรา ๑๓๖๗ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

พิจารณาดำเนินการตามหนังสือกรมที่ดิน ที่ มท ๐๖๑๒/๒/ว ๑๕๔๗๖ ลงวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๑๗ เรื่อง ทหารหรือเกี่ยวกับการจดทะเบียน (ตอบข้อหารือจังหวัดปราจีนบุรี)

๘.๔ การขอให้ได้มาซึ่งที่ดินตามมาตรา ๑๓๘๒ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

พิจารณาจากคำพิพากษาหรือคำสั่งศาลอันถึงที่สุดแสดงว่ามีกรรมสิทธิ์ในที่ดินและตามกฎหมายฉบับที่ ๑ (พ.ศ.๒๔๕๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ.๒๔๕๗

๘.๕ การขอให้ได้มาซึ่งที่ดินโดยการขอรับโอนตามคำสั่งศาลหรือโอนตามคำพิพากษา

พิจารณาว่าศาลมีคำสั่งถึงที่สุดแล้วและมีหลักฐานหนังสือแสดงว่าคดีถึงที่สุดแล้ว

๘.๖ การขอให้ได้มาซึ่งที่ดินโดยการโอนให้ตัวการ ตามมาตรา ๑๕๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

พิจารณาให้ได้ข้อเท็จจริงว่าขณะที่ตัวแทนรับโอนที่ดินไว้แทนมัสยิดนั้น มัสยิดจะต้องมีสภาพเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายอยู่แล้ว และการรับโอนที่ดินไว้แทนนั้นจะต้องเป็นไปตามเจตนาของผู้โอนด้วยว่ามีความประสงค์จะโอนให้แก่มัสยิดจริง แต่เนื่องจากมีเหตุขัดข้องไม่สามารถโอนให้แก่มัสยิดในขณะนั้นได้ จึงโอนลงชื่อตัวแทนไว้ก่อน

๘.๗ การขอได้มาซึ่งที่ดินโดยการรังวัดแยกโฉนดที่ดิน

(๑) กรณีมัสยิดยื่นคำขอหรือนำรังวัดแยกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.๓) (น.ส.๓ก) สำหรับที่ดินที่ได้มาภายหลังวันที่ประมวลกฎหมายที่ดินใช้บังคับ เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่รับคำขอสอบสวน และดำเนินการตามขั้นตอนต่าง ๆ เช่นเดียวกับกรณีมัสยิดขอได้มาซึ่งที่ดินในข้อ ๑ ทุกประการแล้ว ก่อนแยกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์

กรณีที่ดินอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร ต้องเสนอขอฉีกมติกรมที่ดินในฐานะ
ปฏิบัติราชการแทนรัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงมหาดไทยเป็นผู้พิจารณาสั่งการ
กรณีที่ดินอยู่ในเขตจังหวัดอื่น ต้องเสนอผู้ว่าราชการจังหวัดในฐานะ
ปฏิบัติราชการแทนรัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงมหาดไทยเป็นผู้พิจารณาสั่งการ

(หนังสือกรมที่ดิน ที่ มท ๐๖๑๒/ด/ว ๑๔๖๔๗ ลงวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๒๔ และ
ควมมาก ที่ มท ๐๕๑๕/ว ๘๑๕๐ ลงวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๔๖)

(๒) กรณีขออกโฉนดที่ดินที่ออก หากที่ออกเป็นที่ดินเกิดหลังประมวลกฎหมายที่ดิน
ต้องพิจารณาดำเนินการตาม ๘.๗ (๑)

๘. การเรียกเก็บค่าธรรมเนียม

๘.๑ หลักเกณฑ์การเรียกเก็บค่าธรรมเนียมในการโอนที่ดินให้มีสิทธิอิสลาม

ตามกฎกระทรวงฉบับที่ ๔๗ (พ.ศ.๒๕๔๑) ข้อ ๒ (๗) (จ) ออกตามความในพระราชบัญญัติ
ให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ.๒๕๔๗ กำหนดว่า “ค่าจดทะเบียนเฉพาะในกรณีวัดวาอาราม
วัดขาดหลวงโรมันคาทอลิก หรือมัสยิดอิสลาม เป็นผู้รับให้ เพื่อใช้เป็นที่ตั้งศาสนสถาน ทั้งนี้ ในส่วน
ที่ได้มารวมกับที่ดินที่มีอยู่ก่อนแล้วไม่เกิน ๕๐ ไร่ เรียกตามราคาประเมินทุนทรัพย์ตามที่คณะกรรมการ
กำหนดราคาประเมินทุนทรัพย์กำหนดร้อยละ ๐.๐๑”

คำว่า “ที่ตั้งศาสนสถาน” ตามกฎกระทรวงฉบับที่ ๔๗ (พ.ศ.๒๕๔๑) ข้อ ๒ (๗) (จ) หมายถึง
ที่ตั้งของสถานที่ใดๆ ซึ่งมีไว้เพื่อปฏิบัติตามศาสนบัญญัติ หรือปฏิบัติพิธีกรรมตามความเชื่อในทางศาสนา
ของวัดวาอาราม วัดขาดหลวงโรมันคาทอลิก หรือมัสยิดอิสลาม และรวมถึงบริเวณของสถานที่ดังกล่าวด้วย
เช่น ที่ตั้งของมัสยิด โบสถ์ วิหาร กุฏิสงฆ์ ศาลาการเปรียญ ฌานสถาน และที่ธรณีสงฆ์ ที่มีลักษณะการใช้
ประโยชน์ตามนัยดังกล่าว ส่วนสถานที่ที่มีไว้เพื่อการใช้งานอื่นมิได้มีไว้เพื่อปฏิบัติตามศาสนบัญญัติ หรือ
ปฏิบัติพิธีกรรมตามความเชื่อในทางศาสนา เช่น ที่ตั้งโรงเรียน โรงพยาบาล โรงเรียนเด็ก เป็นต้น ไม่ใช่
“ที่ตั้งศาสนสถาน” แต่อย่างใด (หนังสือกรมที่ดิน ที่ มท ๐๗๐๗/ว ๑๑๒๔๒ ลงวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๔๔
เรื่อง ความหมายของคำว่า “ที่ตั้งศาสนสถาน”)

สรุป หลักเกณฑ์การพิจารณาเรียกเก็บค่าธรรมเนียมตามกฎกระทรวงฉบับที่ ๔๗ (พ.ศ.๒๕๔๑) ข้อ
๒(๗) (จ) ซึ่งให้เรียกเก็บค่าธรรมเนียมร้อยละ ๐.๐๑ ดังนี้

๑. ใช้กับวัด วัดบาทหลวงโรมันคาทอลิก มัสยิดอิสลามเท่านั้น (มูลนิธิคริสตจักรไม่ได้ปฏิบัติตามกฎกระทรวงฉบับนี้)

๒. เป็นกรณีรับให้ที่ดิน

๓. เพื่อใช้เป็นที่ตั้งศาสนสถาน (ความหมายตามหนังสือกรมที่ดิน ที่ มท ๐๗๒๘/ว ๑๑๒๔๒ ลงวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๔๔)

๔. เมื่อรวมกับที่ดินซึ่งเป็นที่ตั้งศาสนสถานที่มีอยู่ก่อนแล้วไม่เกิน ๕๐ ไร่

๕.๒ หลักเกณฑ์การเก็บภาษีเงินได้ และภาษีธุรกิจเฉพาะกรณี โอนที่ดินให้มัสยิดอิสลาม

พระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ ๓๒๖) พ.ศ. ๒๕๔๑ และกฎกระทรวงฉบับที่ ๒๑๔ (พ.ศ. ๒๕๔๑) ออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร ให้ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา และภาษีธุรกิจเฉพาะ สำหรับการโอนกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองในที่ดิน โดยไม่มีค่าตอบแทนให้แก่วัด วัดบาทหลวงโรมันคาทอลิก หรือมัสยิด เฉพาะการ โอนที่ดินส่วนที่ทำให้วัด วัดบาทหลวงโรมันคาทอลิก หรือมัสยิด มีที่ดินไม่เกินห้าสิบไร่ (หนังสือกรมที่ดิน ค่วนที่สด ที่ มท ๐๗๑๐/ว ๐๖๒๓๒ ลงวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๒ เรื่อง การยกเว้นภาษีเงินได้และภาษีธุรกิจเฉพาะสำหรับการ โอนกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองในที่ดิน โดยไม่มีค่าตอบแทนให้แก่วัด วัดบาทหลวงโรมันคาทอลิก หรือมัสยิด)

ข้อสังเกต การเรียกเก็บภาษีเงินได้และภาษีธุรกิจเฉพาะสำหรับการ โอนกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองในที่ดิน โดยไม่มีค่าตอบแทนให้มัสยิดเฉพาะการ โอนที่ดินส่วนที่ทำให้มัสยิดมีที่ดิน ไม่เกิน ๕๐ ไร่ ไม่ต้องพิจารณาว่าเป็นที่ดินประเภทใด ซึ่งต่างกับกรณีการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๗ (พ.ศ.๒๕๔๑) ข้อ ๒ (๗) (ง) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๕๗ ซึ่งต้องเป็นที่ดินที่ใช้เป็นที่ตั้งศาสนสถานเท่านั้น

๕.๓ ค่าอากรแสตมป์

การเรียกเก็บค่าอากรแสตมป์ไม่ต้องเรียกเก็บ ตามหนังสือกรมที่ดิน ที่ มท ๐๕๑๕/ว ๐๐๘๔๕ ลงวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๔๕ เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการเรียกเก็บอากรแสตมป์

๑๐. การทำบัญชีทะเบียนที่ดินของนิติบุคคลเพื่อการศาสนา ตามมาตรา ๘๔ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

ให้สำนักงานที่ดินจังหวัดและสำนักงานที่ดินที่ที่ดินตั้งอยู่ใช้สมุดเบอร์ ๒ ทำบัญชีทะเบียนที่ดินของนิติบุคคลเพื่อการศาสนาตามมาตรา ๘๔ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน โดยให้สำนักงานที่ดินจังหวัดจัดทำรวมทั้งจังหวัดแห่งหนึ่ง และสำนักงานที่ดินที่ที่ดินตั้งอยู่จัดทำในเขตท้องที่อีกแห่งหนึ่งเพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบครวต่อไป โดยแยกเก็บตามตัวอักษรครวหน้าของชื่อนิติบุคคลนั้นแล้วนำข้อมูลที่ดินที่มีอยู่เดิมของนิติบุคคลที่ได้จากการตรวจสอบข้อมูลจากสำนักมาตรฐานการทะเบียนที่ดิน กรมที่ดิน ลงในบัญชีทะเบียนที่ดินดังกล่าวตามลำดับการ ได้มาซึ่งที่ดินก่อนหลัง แล้วจึงนำข้อมูลที่ดินที่แยกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินหรือจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมให้นิติบุคคลนั้นรับ โอนที่ดินซึ่งได้รับอนุญาตลงเป็นลำดับต่อไป

หลักฐานประกอบการพิจารณากรณีมีสิทธิอิสลามขอได้มาซึ่งที่ดิน
(ให้ทำเครื่องหมาย / ในช่อง ที่ดำเนินการแล้ว)

๑. สำเนาทะเบียนมัสยิด (แบบ ม.อ.๒)

๒. สำเนาประกาศนียบัตรแต่งตั้งกรรมการมัสยิด หรือเรื่องรวมแจ้งการแต่งตั้งเปลี่ยนแปลง

อิหม่าม คอเด็บ บิห์ตัน กรรมการมัสยิด หรือสถานที่ตั้งแบบ (ม.อ.๓)

๓. รายงานการประชุมของมัสยิดที่ลงมติเกี่ยวกับที่ดินที่ขอได้มา โดยคณะกรรมการของมัสยิด

ที่เข้ามาประชุมต้องลงนามให้ครบถ้วน หากใช้รายงานการประชุมแทนหนังสือมอบอำนาจให้เจ้าพนักงาน
ที่ดินสั่งการ พร้อมเรียกเก็บค่าธรรมเนียมการมอบอำนาจตามระเบียบด้วย

๔. กรณีขอได้มาซึ่งที่ดินเพื่อใช้เป็นสุสาน ต้องส่งใบอนุญาตให้จัดตั้งสุสาน

๕. บันทึกถ้อยคำ (ท.ค.๑๖) ของผู้รับโอน สอบสวนรายละเอียดตามทะเบียนมัสยิด (แบบ บ.อ.๒)

ว่ามีมัสยิดตั้งอยู่ที่ใด จดทะเบียนเมื่อใด มีกรรมการกี่คน ใครเป็นอิหม่าม คอเด็บ และบิห์ตัน เหตุผลความ
จำเป็นที่มีสิทธิขอได้มาซึ่งที่ดินแปลงใหม่ เพื่อใช้ประโยชน์อย่างไร มัสยิดมีที่ดินเดิมหรือไม่ ให้แนบหลักฐาน
ประกอบ พร้อมแจ้งการใช้ประโยชน์

ที่ดินเดิมของมัสยิด หากได้มาหลังประมวลกฎหมายที่ดินใช้บังคับ ได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรี
หรือไม่ หากยังไม่ได้รับอนุญาตก็สามารถยื่นคำขอย้อนหลังได้ โดยให้มีสิทธิแจ้งความประสงค์ไว้ใน ท.ค.๑๖
และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องต้องชี้แจงเหตุผลที่ได้ดำเนินการจดทะเบียนหรือออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินไว้โดย
ไม่ได้รับอนุญาต เสร็จแล้วสรุปเรื่องให้ผู้มีอำนาจพิจารณา

กรณีเป็นการซื้อที่ดิน ให้สอบสวนเพิ่มเติมตามบัญชี ๓ ของหนังสือกระทรวงมหาดไทย
ที่ มท ๐๗๑๐/ว ๑๐๑๐ ลงวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๑๔

๖. บันทึกถ้อยคำ (ท.ค.๑๖) ของผู้โอน กรณีให้ที่ดินต้องดำเนินการตามบัญชี ๒ ของหนังสือ

กระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๗๑๐/ว ๑๐๑๐ ลงวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๑๔

๗. คำของจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมฯ (ท.ค.๑)

๘. สำเนาหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินแปลงที่ขออนุญาตและแปลงที่มีมัสยิดถือครองอยู่ หากได้มา

ก่อนประมวลกฎหมายที่ดินใช้บังคับ ก็ให้ส่งสำเนาใบได้สวน, สำเนา น.ส.๑ หรือ น.ส.๑ ก. ประกอบการ
พิจารณา

๙. กรณีเป็นการขยายพื้นที่เดิมหรือเป็นทางเข้าออกให้ต่อรูปแผนที่ที่ดินเดิมกับแปลงที่ขอใหม่

๑๐. หลักฐานของผู้โอน เช่น สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน ทะเบียนสมรส ใบสำคัญการหย่า
ใบมรณบัตร

๑๑. หนังสือยินยอมให้ทำนิติกรรมของคู่สมรส ทั้งชอบและมีชอบด้วยกฎหมาย ถ้าเป็นสินส่วนตัว

ให้แนบหลักฐานประกอบ และกรณีเป็นโสดให้บันทึกโสด

- ๑๒. หนังสือมอบอำนาจให้ทำนิติกรรม (ถ้ามี)
- ๑๓. หลักฐานการปิดประกาศ (ถ้ามี)
- ๑๔. คำพิพากษาหรือคำสั่งศาล และหลักฐานแสดงว่าคดีถึงที่สุด ในกรณีโอนตามคำพิพากษาหรือคำสั่งศาล
- ๑๕. ความเห็นของอำเภอและจังหวัด ตามนัยข้อ ๑ และข้อ ๖ ของหนังสือกระทรวงมหาดไทยที่ มท ๐๗๑๐/ว ๑๐๑๐ ลงวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๓๔
- ๑๖. กรณีขอออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินให้ใช้เอกสารตาม ๑-๕, ๘, ๙, ๑๒, ๑๓ และ ๑๕
- ๑๗. การขออนุญาตให้ไต่มาซึ่งที่ดินเพียงบางส่วน (เว้นการจดทะเบียนเฉพาะส่วนหรือขอถือกรรมสิทธิ์รวม) ควรให้เจ้าของที่ดินยื่นคำขอทำการรังวัดแบ่งแยกและจดทะเบียนแบ่งแยกในนามเดิมก่อนแล้วจึงดำเนินการตามขั้นตอนต่อไป

..... (เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัด / สาขา
หัวหน้าส่วนเขต / ผู้ตรวจสอบ

บันทึกถ้อยคำ

ที่ดิน

ระวาง ตำบล

เลขที่ หน้าสำรวจ อำเภอ

โฉนดหมายเลขที่ จังหวัด

ที่ว่าการ

วันที่ เดือน พ.ศ.

เจ้าพเจ้า มัสยิดฯ (โดย.....แทน) อายุ ปี

เชื้อชาติ สัญชาติ เป็นบุตร

อยู่ที่บ้าน เลขที่ ตำบล

อำเภอ จังหวัด

ขอปฏิญาณตนและให้ถ้อยคำต่อ เจ้าพนักงานที่ดิน.....

ด้วยความสัตย์จริง ดังต่อไปนี้ :-
 ๑. ความที่มัสยิดฯ ขอ (รับให้, ซื้อ ฯลฯ) ที่ดินแปลงที่.....จาก.....
 เพื่อใช้ประโยชน์เป็น.....เราเจ้าในฐานะตัวแทนมัสยิดฯ ขอให้ยกคำต่อพนักงานเจ้าหน้าที่
 ดังนี้

๑. มัสยิดฯ กังอยู่หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....จดทะเบียนเมื่อวันที่.....
 หมายเลขทะเบียนที่.....
๒. มัสยิดฯ มีคณะกรรมการ.....คน โดยมี.....เป็นประธาน.....เป็นรอง.....เป็นบันทึก
 และในการขอโฉมที่ดินครั้งนี้ คณะกรรมการได้ลงมติให้.....มาดำเนินการแทน
๓. มัสยิดฯ มีที่ดินอยู่แล้ว ๑ แปลง คือ โฉนดที่ดินเลขที่.....อำเภอ.....จังหวัด.....
 เนื้อที่.....เป็นที่ตั้งมัสยิด
๔. มัสยิดฯ มีถาวรวัตถุ ดังนี้.....
๕. มัสยิดฯ ขอรับให้ที่ดินแปลงดังกล่าวข้างต้นเพื่อ.....เมื่อร่วมกับที่ดินตาม ๓ เป็น.....แปลง
 เนื้อที่รวม.....
๖. มัสยิดฯ ขอซื้อที่ดินแปลงดังกล่าวข้างต้นเพื่อ.....ในราคา.....โดยมัสยิดฯ ใ้เงิน
 มาจากกองทุนบริจาคของ.....

เจ้าหน้าที่อ่านให้ฟังแล้ว ขอรับรองว่าถูกต้อง เป็นความจริงทุกประการ จึงลงนามเมื่อข้อไว้
 เป็นหลักฐานต่อหน้าพยานและ เจ้าพนักงานที่ดิน

ลงชื่อ.....ผู้ให้ถ้อยคำ

ลงชื่อ.....พยาน

ลงชื่อ.....พยาน

ลงชื่อ.....เจ้าพนักงานที่ดิน/ผู้บันทึก

